

तुम्हाला माहीत आहे का?

हक्क म्हणजे कायद्यांतर्गत सर्व व्यक्तींना मिळणारे संरक्षण आणि स्वातंत्र्य आहे जे प्रत्येकजण सन्मानाने जगू शकेल आणि सामाजिक जीवनात सहभागी होऊ शकेल याची खात्री करते. भारतीय संविधानानुसार आपल्या मूलभूत हक्कांमध्ये समानतेचा अधिकार, शोषणापासून मुक्ती, जगण्याचा अधिकार आणि बरेच काही समाविष्ट आहे! त्याचप्रमाणे, विविध कायदे डिजिटल नागरिक म्हणून म्हणजेच इंटरनेटचे नागरिक म्हणून आपले हक्क देखील सुनिश्चित करतात. डिजिटल हक्क ही एक अलीकडील संकल्पना आहे आणि ते इंटरनेट आणि तंत्रज्ञान वापरताना आपल्या सर्वांना मिळणाऱ्या स्वातंत्र्यांचा आणि संरक्षणाचा संदर्भ देतात. डिजिटल हक्कांमध्ये काय समाविष्ट असावे असे तुम्हाला वाटते?

गोपनीयतेचा अधिकार: प्रत्येकाला त्यांची वैयक्तिक माहिती इतर व्यक्ती, कंपनी किंवा सरकारपासून गुप्त ठेवण्याचा अधिकार आहे.

मुक्त भाषणाचा अधिकार : प्रत्येकाला भीती किंवा हस्तक्षेप न करता मुक्तपणे आपले मत व्यक्त करण्याचा अधिकार आहे.

समान प्रवेशाचा अधिकार: प्रत्येकाला तंत्रज्ञान आणि इंटरनेट वापरण्याचा अधिकार आहे, मग तो कोणत्याही लिंग, धर्म, वर्ग, स्थान, जात किंवा वांशिकतेचा असो..

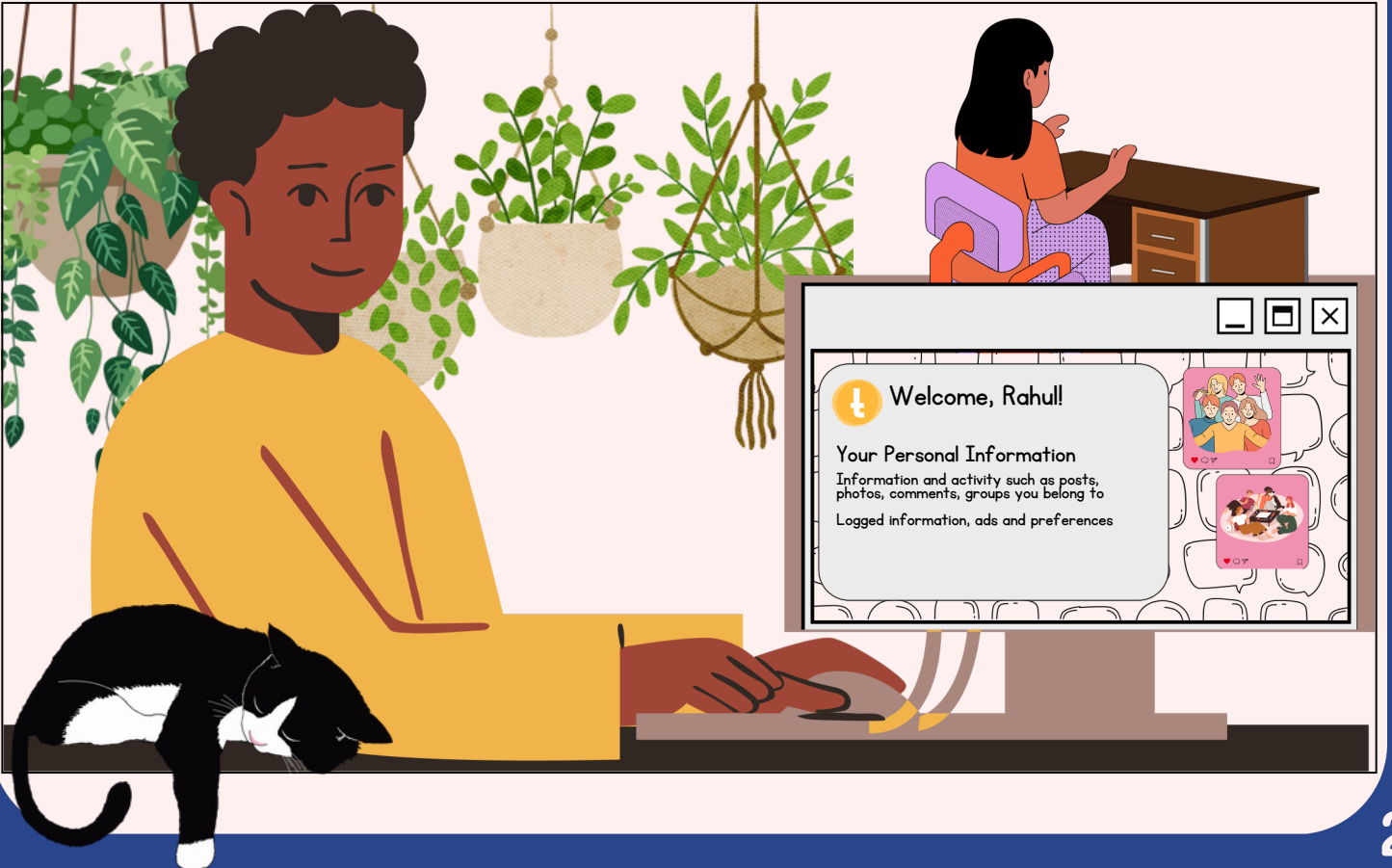
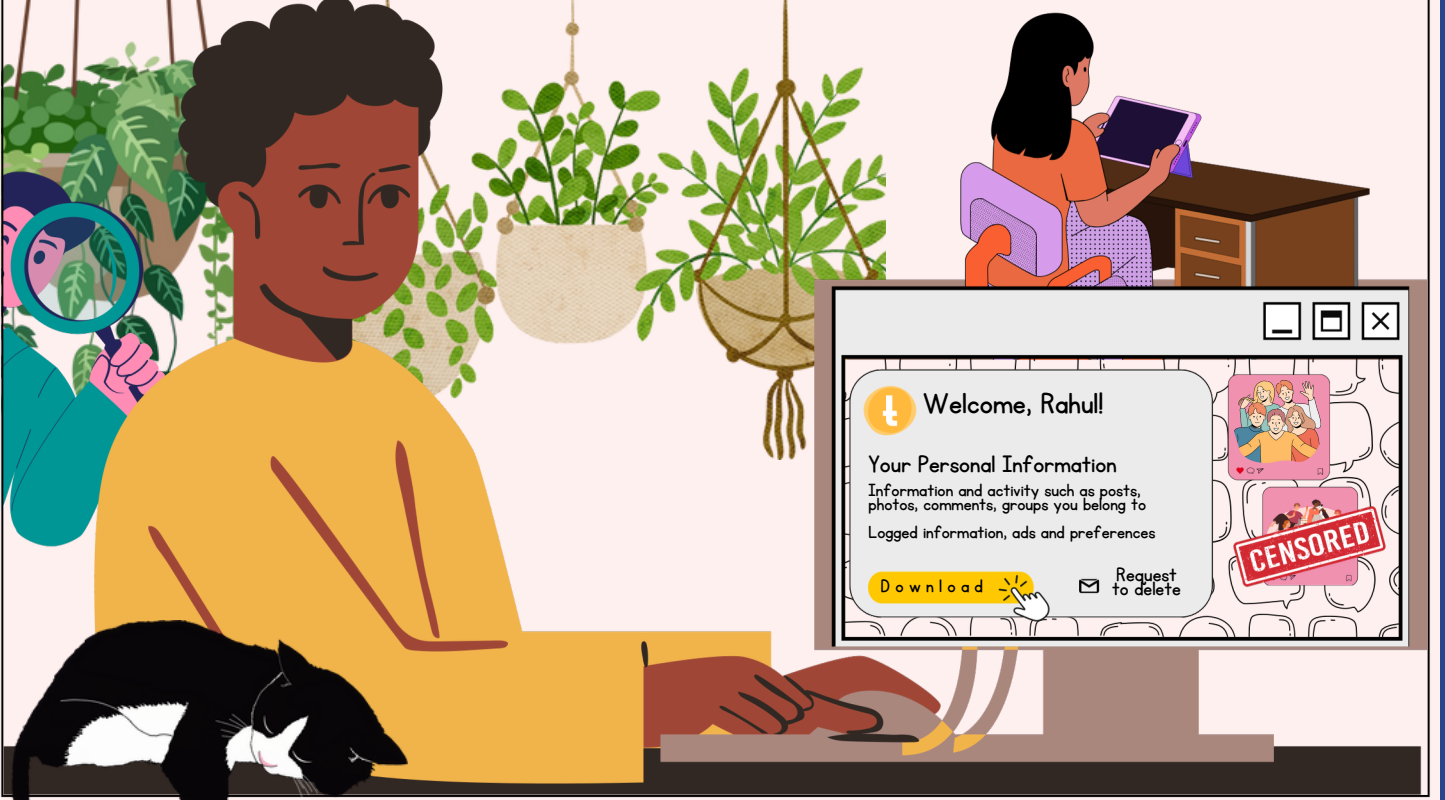
हे आपले काही डिजिटल अधिकार आहेत!
आपल्याकडे आपल्या डेटावरही अधिकार आहेत...

वैयक्तिक डेटा संरक्षण अधिकार: सर्व व्यक्तींना त्यांच्याबद्दलची माहिती इतरांकडून - विशेषतः कंपनी आणि सरकारे - यांच्या द्वारे कशी वापरली जाते हे जाणून घेण्याचे अधिकार आहेत. यामध्ये आपल्याबद्दलची कोणती माहिती आहे, ती कशी वापरली जाते आणि ती का संकलित केली जाते यावर विचारण्याचा आणि त्यांना आपला डेटा हटवण्याची विनंती करण्याचा अधिकार समाविष्ट आहे - म्हणजेच आपली माहिती काढून टाकण्याचा अधिकार!

फरक ओळखा

या दोन चित्रांमधील फरक तुम्हाला आढळतो का? दिसत नसलेले घटक कोणते डिजिटल अधिकार अधोरेखित करतात?

नियम आखा

कल्पना करा की तुम्ही सरकारी नियंत्रणात आहात- तुम्ही कोणते नियम तयार कराल? खाली सूचीबद्ध केलेल्या प्रत्येक कृतीला परवानगी आहे की नाही हे तुम्हाला ठरवावे लागेल. तुमच्या नोटबुकमध्ये खाली दिलेल्या प्रमाणे स्तंभ तयार करा आणि तुम्हाला ज्या ठिकाणी ते हवे आहेत तिथे भरा!

परवानगी आहे

परवानगी नाही

शाळा १८ वर्षाखालील
मुलांसाठी अनुचित
वेबसाइट्सवर बंदी घालू
इच्छितात

दुसऱ्या समुदायाविरुद्ध द्वेषपूर्ण
टिप्पणी असलेले ऑनलाइन
भाषण शेअर करणे

पालकांना त्यांच्या मुलांचे
लाइव्ह लोकेशन २४x७ ट्रॅक
करायचे आहे

एक व्हिडिओ-शेअरिंग ॲप
लोकांना त्यांच्या आवडीनुसार
व्हिडिओ सुचवू इच्छिते यासाठी
त्यांचा इंटरनेट इतिहास नोंदवू
इच्छिते

तुम्ही निवडलेले निर्णय का घेतले? तुमचे निर्णय तुम्ही शिकलेल्या कोणत्याही अधिकारांशी
विसंगती आहेत का?

तुम्हाला माहित आहे का?

आपले हक्क हिरावून घेतले जाऊ शकत नाहीत, परंतु कधीकधी ते इतरांच्या हक्कांना धोका निर्माण करतात किंवा आपल्याच इतर हक्कांसोबत संघर्ष करतात, तेव्हा त्यांच्यावर मर्यादा येतात. उदा. एका व्यक्तीचा अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा अधिकार दुसऱ्याच्या जगण्याच्या अधिकाराला धोका निर्माण करू शकतो. त्याचप्रमाणे, सुरक्षिततेच्या कारणास्तव गोपनीयतेच्या अधिकारांशी तडजोड केली जाऊ शकते. नागरिक म्हणून, आपण आपले हक्क चांगल्या प्रकारे समजून घेतले पाहिजेत आणि जबाबदारीने वागले पाहिजे जेणेकरून आपल्या स्वतःच्या हक्कांसह इतर सर्वांचे हक्क सुरक्षित राहतील.

आपले दायित्त्व

डिजिटल नागरिक म्हणून मेरीला तिच्या जबाबदाऱ्या समजून घेण्यास तुम्ही मदत करू शकाल का? ती प्रत्येकाचे हक्क ऑनलाइन कसे संरक्षित करू शकेल जेणेकरून इंटरनेट सर्वांसाठी सुरक्षित आणि मजेदार राहिल.

तिला मदत करण्यासाठी या डिजिटल जबाबदाऱ्यांचे योग्य वाक्ये बनवा.

गोपनीयतेचा करा आदर इतरांच्या.

तक्रार त्रासाची फसवणूक करा.

पसरवू माहिती चुकीची नका.

हिंसक संदेश द्वेषपूर्ण नका पसरवू किंवा.

तोतयागिरी नका इतर लोकांची करू.

समजून परिणाम पोस्टचा इतरांवर तुमच्या घ्या होणारा.

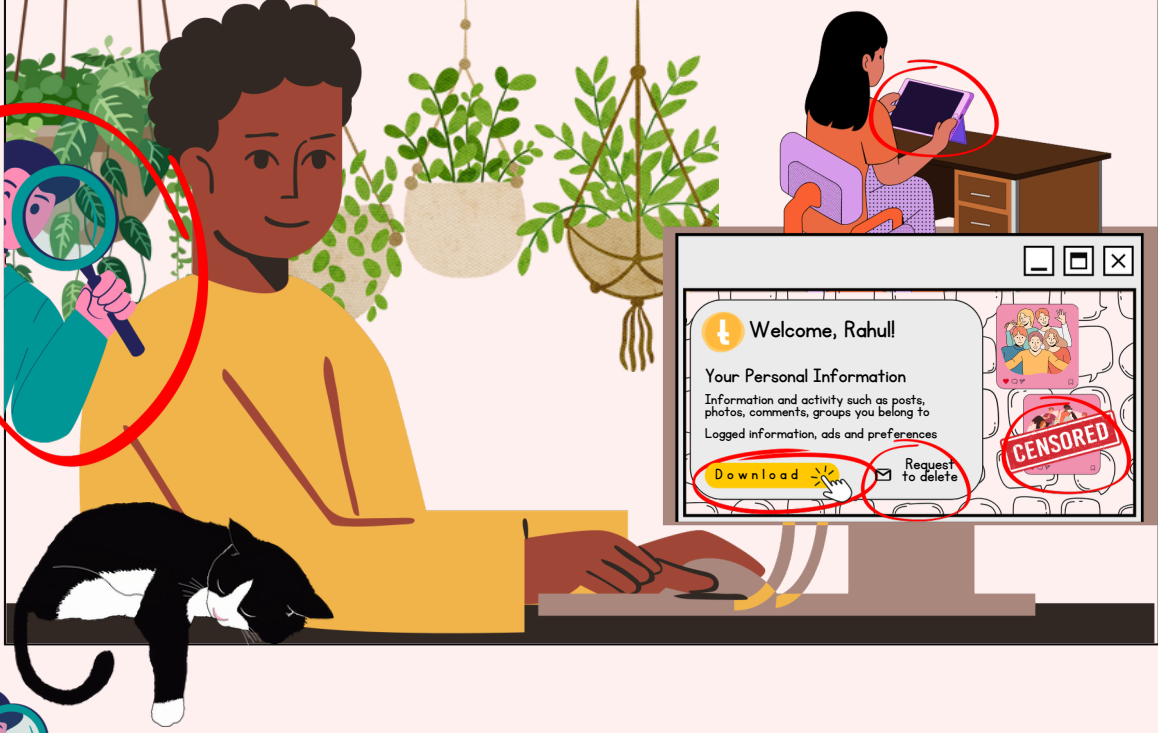
आदर मतांचा भिन्न करा..

लढा प्रत्यक्षात समान प्रवेश आणण्यासाठी.

तुम्हाला ते सर्व समजले का? इंटरनेटला एक मुक्त आणि अद्भुत ठिकाण बनवा!

फरक ओळखा

गोपनीयते
चा
अधिकार

डाऊनलोड

आमची माहिती/
डेटायामध्ये प्रवेश
करण्याचा अधिकार

CENSORED

मुक्त भाषणाचा
अधिकार

नष्ट करण्याची
विनंती करा

विसरले
जाण्याचा
अधिकार

समान प्रवेशाचा
अधिकार

आमचे दायित्त्व

इतरांच्या गोपनीयतेचा आदर करा.

फसवणूक त्रासाची तक्रार करा.

चुकीची माहिती पसरवू नका.

इतर लोकांची तोतयागिरी करू नका.

तुमच्या पोस्टचा इतरांवर होणारा परिणाम समजून घ्या.

भिन्न मतांचा आदर करा.

समान प्रवेश प्रत्यक्षात आणण्यासाठी लढा.